

## Post-covid begrotingsregels: Europarlementariërs willen meer controle voor EU-landen

Het Stabiliteits- en Groeipact van de EU werd herzien om EU-landen meer flexibiliteit te geven bij het beheren van hun begrotingstekorten en schuldniveaus.



Volgens de nieuwe regels kunnen EU-landen noodzakelijke investeringen doen in gebieden zoals infrastructuur, zelfs als hun schuld hoog is.

De update is nodig omdat de begrotingsregels van het [stabiliteits- en groeipact van de EU](#) (*Engels*) vanaf begin 2024 weer volledig van kracht zijn. De wijzigingen zullen het effect van strengere begrotingseisen op EU-landen verzachten.

## Fiscale regels en de euro

De invoering van de euro als gemeenschappelijke munteenheid rond de eeuwwisseling leidde

tot de noodzaak van harmonisatie van hoe EU-landen hun schulden en begrotingstekorten beheren. Schulden en tekorten mogen niet te hoog oplopen, anders kan de euro in de problemen komen.

Daarom werd het EU-Stabiliteits- en Groeipact ingevoerd. De Europese Commissie kreeg de bevoegdheid om toezicht te houden op de coördinatie van fiscale beleidsmaatregelen en ervoor te zorgen dat alle landen een gezond begrotingsbeleid nastreven.

## Hoe de Covid-19-pandemie zaken veranderde

Begin 2020 werd Europa getroffen door de Covid-19-pandemie. Het werd al snel duidelijk dat om de Europese economieën van de ondergang te redden, er grote investeringen zouden moeten worden gedaan. Dit zou onmogelijk zijn binnen de strikte grenzen die het Stabiliteits- en Groeipact oplegt in normale tijden.

Daarom activeerde de EU een clausule binnen het pact, genaamd de [algemene ontsnappingsclausule](#) (*Engels*). Deze clausule kan worden toegepast wanneer het eurogebied of de EU als geheel te maken heeft met een ernstige economische neergang. Het versoepelt de begrotingseisen voor de lidstaten, zodat ze hogere tekorten kunnen hebben en hun economieën kunnen ondersteunen om de crisis te overwinnen.

## Hoe de Covid-19-pandemie dingen veranderde

In het begin van 2020 werd Europa getroffen door de Covid-19-pandemie. Al snel werd duidelijk dat om de Europese economieën van de ondergang te redden, er grote investeringen moesten worden gedaan. Dit zou onmogelijk zijn binnen de strenge grenzen die het Stabiliteits- en Groeipact normaal gesproken oplegt.

Daarom activeerde de EU een clausule binnen het pact, genaamd de [algemene ontsnappingsclausule](#) (*Engels*). Deze clausule kan worden toegepast wanneer het eurogebied of de EU als geheel te maken heeft met een ernstige economische neergang. Het versoepelt de begrotingseisen voor de lidstaten, zodat ze hogere tekorten kunnen hebben en hun economieën kunnen ondersteunen om de crisis te overwinnen.

## Het pact herstellen

Met het einde van de pandemie werd de algemene ontsnappingsclausule eind 2023 gedeactiveerd en functioneerde het pact weer als voorheen. Dit maakte het echter moeilijker voor veel landen die een hoge schuld hebben om af te betalen. Als zij zich zouden concentreren op hun schuld, zou dat kunnen leiden tot minder investeringen en een groter risico op een economische achteruitgang.

## Veranderingen aan het Stabiliteits- en Groeipact

In april 2024 [keurde het Parlement de wijzigingen in het pact](#), overeengekomen met de Raad, definitief goed. Deze wijzigingen zijn bedoeld om de regels eenvoudiger en flexibeler te maken en de EU-landen meer controle te geven. Europarlementariërs wilden er zeker van zijn dat landen zowel fiscaal voorzichtig zijn en in staat om te investeren.

## Hoe het Pact in de toekomst zal werken

De nieuwe regels kunnen kort als volgt worden samengevat:

- Alle lidstaten moeten investerings- en uitgavenplannen voor de middellange termijn opstellen.
- Landen met een hoge schuld of buitensporige uitgaven krijgen begeleiding van de EU voordat ze hun plannen uitvoeren.
- De begeleiding van de EU wordt op maat gemaakt voor elk land - geen "one size fits all"-aanpak.
- Er zullen bijzondere beperkingen gelden voor landen met een extreem hoge schuld: zij moeten hun schuld met 1% per jaar terugdringen als hun schuld meer dan 90% van het bbp bedraagt, en met 0,5% per jaar als de schuld tussen 60% en 90% ligt.
- Tekorten moeten ook worden verlaagd als ze hoger zijn dan 3% van het BBP: in perioden van groei moet het tekort dalen tot 1,5% van het BBP, zodat er een uitgavenbuffer is voor moeilijke economische omstandigheden.
- Landen met hoge schulden of tekorten krijgen nog steeds speelruimte bij uitgaven voor overheidsprojecten en sociale voorzieningen.

[De Raad heeft in april 2024 ook zijn goedkeuring](#) gegeven. De EU-landen moeten hun eerste nationale plannen voor 20 september 2024 indienen.

### Economisch beleid

[Implementatie van het Stabiteits- en Groeipact onder uitzonderlijke omstandigheden \(december 2023\) \(Engels\)](#)

[EPRS Briefing: Nieuwe regels voor economisch bestuur \(november 2023\) \(Engels\)](#)

[EPRS Briefing: Verbetering van het economisch bestuurskader van de EU \(mei 2023\) \(Engels\)](#)